

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Opravištvo, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovansko bojišče.

Črnogorci so vzeli turško tvrđnjo Gačko. Tri dni je trajal boj in potem so Črnogorci, na čelu jim knez Nikola sam, naskočili tvrđnjo in jo vzeli po krvavem boju, po obestranski veliki izgubi. Posadka se je udala, črnogorski knez je marširal naprej, ali proti Mostaru ali pa proti Senici ali Novem Pazaru, da se s Srbi zjedini, to nij še popolnoma jasno.

Iz Belgrada se javlja, da je kapetan Ilić prekorčil Ibar, zavzel z naskokom in bajonetom turški logor pri Irunu in tudi on stopa proti Mitrovici. — Kakor tu v jugu, tako so tudi v zapadu pri Vidinu Srbi zopet napredovali, ker so vso zemljo do Vidina zavzeli, prebivalstvo je k njim pristopilo, Turki so v tvrđnjo Vidin zbežali. — Dalje, so Srbi vzeli na Kuševačkej meji pod Binčaninom po 7 turnem boju tamošnje gore in pripelili zastav, orožja in več vasij. — Drug oddelek je vzel Mali Zvornik. — Alimpić je posel ves desni breg Drine in po enem poročilu je celo izpodil turško posadko iz tvrđnjav Zvornik in Zakara. — O generalu Černjajevu se ne ve nič gotovega. Zadnja poročila v telegramih pravijo, da je v oster boj zapleten. Le jako nezanesljiva in podkupljiva dunajska nemška „Tagespresse“ poroča pod 9. jul., da je 10.000 mož Črnjajevih pri Pirotu tepenih. Tega pa ne verujemo še.

Iz Zemuna se javlja, da so Turki pri Jankovej klisuri obstrelili tri dopisnike, dva francoska in necega dunajskega z imenom Wallsee. Menda je vendar bil oni od „N. Fr. Pr.“ — Dalje se poroča, da je prišel tja Stra-

timirović, kateri je moral odložiti komando bulgarskih prostovoljcev, ker je intrigiral proti Černjajevu.

Da se Turkom slabo godi, izvedamo sedaj tudi iz tretjega vira, iz grškega. Iz Aten se v London poroča, da je grška vlada iz Soluna poročano dobila, da je vsa tamošnja turška posadka po železnici na nagloma v Mitrovico odšla, ker so Srbi uže do tja prodrali.

Iz Bulgarije se piše: Vsled pričete vojne od srbske strani, poknil je v Bulgariji po vseh krajih vstane. Turki to uže sami priznavajo. Turška vojska ne more več v gorovje prodreti, ker so vstasi vsa pota v Balkan zaprli in se močno zašancali. Jeden tabor redifov je mogel prodreti samo do vasi Kalagbar in je moral takoj vrniti se. Soteske so vse preprežene z barikadami in baterijami. Vstasi so si osvojili mesto Vanadijuriče, ter so imenovali za poveljnika tega mesta vodjo, Neša Penčova in Vasilje Kirilova. Tudi vse višine okoli mesta so od vstašev zasedene. Iz vasij v okolici Svistove in Nikopolja na Donavi preselili so se vsi prebivalci v gore. Baši-božuki so potem te vasi zažgali. — Bulgarskega vstaškega vodjo Djestobanova ujeli so Turki, ter ga kar ob glavo deli. Vstasi Trnovskega sandžaka izvolili so za vodjo Nikola Kabakčjeva, jako hrabrega moža, kateri se je v Rusiji vojaško izobrazil.

Mohamedanci iz okolice Nikšića, Presjeka, Goranskega in Gačke doline izročili so črnogorskemu knezu prošnjo, v katerej prosijo varstva za svoje življenje in imetje: „Mi smo pod našim „Kismetom“ — tako se glasi nek stavek prošnje. „S Črnogoro se nečemo bojevati. Tebi bomo oddali svoje orožje. Za-

poveduj gospodar, da se ohrani nam naše življenje, da se naše hiše ne bodo požgale. Mi se udamo nasvetu Allahsa in upamo pri tebi dobiti milost“. Knez je tudi resnično zapovedal, naj se nobena vas ne požge, na nobeno kulo ali grad ne strelja, predno se trikrat napoved, da se udajo, ne izkaže brezvspešna.“

Neka dvorska dama carice ruske, došla je v Cetinje, katera bo vodila oskrbovanje bolnikov in ranjenih v imenu neke ruske družbe gospoj. Sobot je pripeljala strežnice, šarpijo kirurške instrumente in dve dobro urejeni lekarni.

Iz Belgrada 8. julija.

[Izv. dop.]

Nadaljujem s pismenim poročilom tega, kar sem vam krajše uže telegrafično javil.

6. julija prešla je Ibarska vojska pred polu dne pod generalom Zahom granico na Javoru i našla je na neprijatelja na $\frac{3}{4}$ ure od granice. Boj je trajal do $\frac{5}{4}$ ure po polu dne, naši jih niso mogli potisniti iz jakih nasipov, kateri na vrlo zgodnih višinah leže. Boj je bil krvav, ranjenih je dosta na obeh straneh. Obe strani ostali ste v svojih položajih.

Vojska naša pod polkovnik Čolak Antićem prešla je granico 5. julija pri Raški. Tu se je takoj začela bitka s Turci, katera se je nadaljevala i 6. julija od $\frac{3}{4}$ ure zjutraj do 1. ure po polu dne. Turci so se jako upirali i boj je bil oster, a zopet so bili Turci premagani in izpodeni iz njihovega položaja. Naši so razvalili turške kule, uničili karavle na Raški, Bosiji na Golici, in zavzeli celo zemljišče turško od Raške do Novoga Pazara.

Listek.

Popevača.

(Ruski spisal Iv. Serg. Turgenjev.)

(Konec.)

Jakob se je zamolčal: pogledal okrog sebe in zakril obraz si z roko. Vsi so se zameknili mu v oči, posebno kmet, kateremu se je legak nepokoj pokazal na obrazu, zato ker se je nadejal zmagonosne česti. Naslonil se je na steno in zopet obe roci vtaknol pod-se, pa nij več zvonil z nogama. Ko je bil naposled Jakob odkril obraz — bled je bil, kakor mrtvec; oči so mu jedva gledale izza povešenih obrvij. Globoko je vzdihnil in zapel . . . prvi glas je bil slab in nejednak — in podoba je bila, kakor ne bi bil izmaknil se njemu iz prsi, temu kakor bi bil prikrilil od nekodi daleč in slučajno splaval v sobo. Čutje — čudovito je v nas vseh izbudil ta drhteči glas: pogledali smo drug drugega, Nikolaja Ivanića žena pa je do cela vsklonila se. Po tem prvem

zvuku je vzbudil se drugi — krepkejši in daljši, pa je vendar tudi znatno tresel se, kakor struna, ki je nenadoma jeknila pod palčevim udarcem in poslednja trenotja hitro umira; po drugem glasu je vznemaknil se tretji, kmalu po njem pa je vnel se ogenj in jel širiti se, in razvila se je neka otožna pesen. „Mnogo potov je polje preprežalo“ — pel je, a vsem nam je v srci bilo sladko in bolno. Trdim to, da malokdē sem slišal tak glas; na lahko je bil ranjen, pa krilil je, kakor bi se bil malo tresel; takoj iz početka je krilil nekako bolestno, a bila je v njem nekova samorastla, globoka strast, mladost in moč, sladkost in neka brezskrbna, tiha otožnost. Ruska, prava ruska — vroča duša je zvučila in dihala v njem in krepko poprijemala nam srca, poprijemala prav za njih ruske strune! Pesen je rastla, razlivala se. Jašo je ovladala obča zabljujost: nij bil več bojazljiv, vés se je zaupal svojej sreči; glas se mu nij tresel več — vel je, ali vsled jedva čutljive notranje strasti, ki je — kakor strela poslušalcu prodirala v dušo; a bolj in

bolj se mu je glas krepil in razvijal. Še pomnim: necega večera ob morskem odtoku sem videl na ravnej peščeni obali ob morji, ki je grozno in nevarno šumelo v daljavi, — videl sem velicega morskega tiča; sedel je nepremakljivo, in svileni operjene prsi nastavljen imel temno-rudečemu solnčnemu žaru, le malo kateri pot in še takrat je malomarno svoji perotnici razprostrl proti nemirnemu morju, proti zahajočemu rudečemu solncu . . . spomnil sem se nanj, ko sem slišal Jašo. Pel je, do cela zabil na predsebojca in na vse nas; ali poznalo se mu je, da se našej molčljivosti, našemu delestvu na perotih vzdize tako, kakor smeli plavec na valovih. Pel je; ali slehni njegov glas nas je bolj in bolj zamikal v neko neizmerno širjavo, kakor se znana stepla, ko se odpre pred nami, razproste v nedozirno daljino. Čutil sem v sebi, da so v srci kipele in v oči dvigale se mi solze; zamolklo, zadržavano ihčenje me je nenadoma predramilo . . . ozrem se: krčmarjeva žena je plakala — obrnena v okno. Jakob se je bistro ozrl

Vsa granica čačemskega okroga osvobodjena je od turške posade. Turci so pobegli v Novi Pazar. Naša brdska baterija se je i pri tej priliki odlikovala. Vojska naša si odpočiva a na pozicijah, katere je vzela.

V bitki pri Balatinu i Medjušu, o katerej sem vam telegrafično i v zadnjem dopisu javil, našli so naši do zdaj čez 700 mrtvih Turkov na bojišču, mej njimi več oficirjev pa i polkovnika (bimbaša) Stočevića. Zarobljeni (ujeti) pripovedajo, da je Stočević tabor, kateri je brojil 800 redifov, i kateri je pošel iz Kozluka v pomoč v Beljino, popolnem potolčen. V ovej bitki so naši dobili mnogo konj, pušk ostraguš i municije. Jeden naš četovodja osvojil je turško zastavo.

I v prvej bitki okolo Beljine, kakor pripovedujo zarobljeni, so Turci izgubili čez 600 mrtvih i ranjenih. Vsa sela (vasi) od turške Rače pa od Beljine so v naših rokah. Navdušenje naše vojske je nepopisljivo in neklonljivo.

Včeraj je odpotoval od tukaj na ladiji „Deligrad“ 1. batalijon drugega razreda; 3 batalijoni otidejo v nedeljo na bojno polje.

Denes so se skupile 4 čete rezerve na topčiderskem brdu, da čez nekoliko dni tudi odmarširajo na bojišče. Tako se naša vojska še vedno pomnožava. D.

O nasledkih carskega shoda

v Zakupih časniki ne morejo do gotovega sklepa priti, zatorej vsak po svoje ugibljejo. Čujmo, kako sodi stvar „Wiener Tagblatt.“ On piše 11. julija: „Mi smo včeraj govorili o razpravah gledé pomirjenja s Čehi, ob enem se nam naznanja, da se Andrassy na svojem mestu jako maje in trdi se, da bode v nekojih tednih moral ostavko (demisijo) dati. . . Nij dvomiti, da so dogovarjanja s Čehi in težave, katere ima grof Andrassy, mej soboj v ozkeje zvezi. Preiščimo le, kateri faktor bode nosilec češke nagodbe, kdo bode nagodbo naredil. Ministerstvo Auersperg tega pomirjenja ne more v roke vzeti, ker češka nagodba bi ga umorila; tudi se valjda kaj tacega od tega ministerstva ne bode zahtevalo. Tudi od grofa Andrassy ne smemo pričakovati, da bi pomagal pri češkem pomirjevanji; kajti po obratu vsled dalmatinskega cesarjevega potovanja, si je grof Andrassy vedno truda

dal, Slovanstvu z vso močjo nasprotovati; vsa njegova orientalna politika svojo os obrača proti Slovanstvu, in on v notranjej politiki monarhije ne more oni element podpirati zoper katerega se zunaj bori. Kdo bode torej češko nagodbo naredil?“

Na to vprašanje odgovarjati je lahko: ministerska kriza. Promena vnanje politike mora za soboj privedi i promeno notranje politike.

Te dni izide, kakor isti list poroča, neka brošura od vplivne strani pod naslovom: „Pet let Andrassyjeve državniške zmožnosti.“ V tej brošuri se ostro kritikuje, potem pa zagovarja, da Avstrija le z Rusijo more skupno delati vspešno; zato pa mora precej s svojimi Slovani v Cislejtaniji in Translejtaniji mir narediti ali zadovoljiti njih terjatve.

Vrlo zanimivo je, da isti članek dunajskega „Tagbl.“ od 11. jul. poroča ono kombinacijo, katero je tudi jeden naših dopisnikov, ki je gotovo iz družih virov zajemal uže 9. jul. nam pisal in smo ga mi kot drugi članek v štev. 156. „Slov. Naroda“ priobčili, namreč, da se je v Jugenheimu kombiniralo, kako naj se nadbalkanske dežele mej Rusijo in Avstrijo razdele. To je znamenito. Kar nij še zdaj oficijalno, to utegne kmalu postati.

Andrassyjevo glasilo za našo magjarsko vnanjo politiko proglašja z nekovo rezervo, katerej se pa pozna, da ne ve vsega, da je rezultat cesarjevega in carskega shoda ta: 1. Srbiji se nič ne zgodi če ne zmaga, za to garantira ruski car in naš cesar; 2. če Srbija zmaga, dobi prirastek zemlje le in samo z dovoljenjem traktatnih velesil. No, mi mislimo zato bode uže ob pravem času skrbela slovanska Rusija — kadar Andrassy pade, tudi njena nova zaveznica Habsburgija.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. julija.

Iz **Zadra** javlja oficijozna „Presse“, da bode avstrijska vlada vsled dogovora v Zakupih zaprla Turkom luko v Kleku. — To je na ravnost zopet jedenkrat en čin, Turčiji protiv. Upajmo, da ne ostane sam.

Ogerski minister Szell je 10. julija iz Dunaja potoval zopet v Pešto, da svojim tovarišem pove izid casrkega shoda — kolikor

ga ve, ker vsega kar je skleneno morda niti Andrassy ne ve.

Kako čudne cvetice **magjarska** politična prevaga poganja, kaže telegram dunajskega lista iz Berlina, v katerem se poroča, da je zastopnik avstrijske monarhije v Carigradu grof Zichy napil na sultana Murada in ne novo ukrepljeno osmansko državo. — Če Magjar svojo simpatijo do morilca svojega prednika in do Turčije izraža, svobodno mu bilo, ali čudimo se vendar kako pride do te napitnice mož, ki avstrijsko monarhijo zastopa.

Vnanje države.

V **angleškem** parlamentu je Disraeli obljubil, da bode v prihodnjem tednu predložil diplomatično korespondenco Anglije z družimi državami kar se tiče orienta. Na dalje pravi, da mu nij (?) znano nič o neusmiljenostih v Bulgariji ter upa, da so pretirane. (Pa ravno angleški listi so od samih Angležev obširna poročila o turških klanjih v Bulgariji prinašali).

V **rimskem** parlamentu je Mamiani naznanil interpelacijo zaradi orientálnih zadev.

Bismark je otšel v kopel Kissingen, govorivši prej v Würzburgu s cesarjem Vilhelmom. Nemško prebivalstvo tamošnje ga je živo pozdravilo.

Iz severne **Amerike** telegraf pripoveduje, da je Hayes izjavil, da je pripravljen kandidaturo za predsednika republike sprejeti. On obeta reformo civilne uprave. Obeta na to delati, da bode predsednik le za jedno leto voljen, da mora jug ameriških držav mir imeti in spraviti se s severom.

Dopisi.

Iz Savinjske doline 10. jul.

[Izv. dop.] Pač v različne razrede je slovensko ljudstvo uže v šolo hodilo, a neizmerno mnogo nas v sedanjem času odkritosrčni naši „prijatelji“ učijo; greh bi bil torej ako bi se mi nič ne naučili. Ker pa nobene sramote nij brez posmeha, bode se nemškutarski ustavoverci čudili, kako se njim še bode, in se jim morajo sedeži izpodmikati, ker zdaj še le so nam odkrili svojo pravo srčno stran. Kdo pač — rojen Slovan! — bi potem še v njih rog trobil, ako v nemških časnikih članke bere, kateri so pisani zoper Slované, da človeka groza spreha, in kateri se jedino zoper tako mirno ljudstvo kakor smo Slovani, in jedino le pri nas, pisati morejo! Za Turke so, da so le zoper Slované! Kdo bi si bil to mislil nekdanj! Kdor take reči prebira, mora pač,

va-njo in še zvučnejše zapel, še slajše, nego popreje. Nikolaj Ivanič je povsili oči; Morgač se je obrnil na stran; Obalduj je ves raznežen, stal in topo odprta imel usta; sivi starček je na tihoma vzdihal, v kotu šepetal in kimal z glavo; tudi Divjemu barinu po železnem obrazi so se izpod do čela dvignjenih obrvij polagoma vsipale solze, kmet je stisneno pest pritisnil na čelo, a nij se ganol. — Ne znam, kako bi bila nehala obča ginjenost, da Jaša nij nenadoma svoje pesni končal z visokim nenavadno nežnim zvukom, kakor bi mu glasu bilo zmanjkalo. Nobeden nij spregovoril, nobeden nij ganol se; vsi — kakor bi bili čakali ali še zapoje ali ne — Jaša; ali pogledal je, kakor bi se čudil našemu molčanju, — vprašalno je pogledal vse okrog sebe in videl, da je zmaga njegova.

„Jaša“ — spregovoril Divji barin, roko položi mu na pleča in — umolkne.

Vsi smo stali, kakor bi bili prikovani. Kmet je na leško vstal in stopil k Jakobu. „Ti . . . tvoja . . . ti si dobil stavo“, — trudno je naposled povedal in urno odšel iz sobe.

Njegovo urno in odločno genotje je razdramilo naše molčanje; vsi so hrumno spregovorili in radostno. Obalduj je skočil kvišku, pojecljal nekaj in zamahnil z rokama, kakor malen s svojimi perotnicami; Morgač je šepnil k Jaši in začel objemati ga in poljubljati. Nikolaj Ivanič je vstal in velikodušno razodel, da dadé še osminko piva; Divji barin se je muzal nekako dobročutno, da nijsem še noben pot videl tacega; sivi starček je v svojem kotičku potrjeval vse to in z obema rokama otiral si oči, obraz, nos in brado: „A krasno, bogme — krasno!“ Nikolaja Ivaniča soproga je do ušes zarudela, naglo vstala in otšla. Jakob se je s svojo zmago tješil tako, kakor kako dete: ves obraz se mu je premenil, vzlasti oči so se mu vse iskriale od same sreče. Potegnili so ga k pitnej mizi; poklical je zajokanega, sivega možička k sebi in krčmarjevega sinka poslal po kmeta, ki pa nij našel ga, in začeli so piti stavo.

„Ti nam še zapoješ, do večera nam bodeš pel“, — dejal je Obalduj in visoko dvignil roci.

Še jedenkrat sem se ozrl v Jašo, potlej pa otšel iz krčme. Nijsem hotel več ostati v njej, zato ne, ker sem se bal, da si zmetem čutje. Žgalo pa je še zmirom neznanski, kakor popreje, kakor bi bil prav nad zemljo visel težak, gost sloj vročine; na temno-modrem nebu se je zdelo, da neki majhen svitli ognjički krožé po rahlem, skoro črnem prahu. Vse je bilo tiho; nekaj nenadnega, dušilnega je bilo v tem grobovem molčanju oslabljene prirode. Prišel sem bil do neke senice in legel sem v stoprav pokošeno, pa skoro uže suho travo. Dolgo časa nijsem mogel zadremati, dolgo časa mi je po ušesih zvonil neodzenljivi Jašev glas. Naposled se je vročina in trudnost polastila svoje pravice in jaz sem mrtvaški zaspal. Ko sem se bil probudil, vse je bilo uže temno; po senici razmetana trava je silno dišala in nekako bila vlažna; skozi tenke deske polurazkrite strehe so medlo migljale zvezde. Vstanem. Solčni žar je bil uže kedaj ugasnol, na nebu se je njegov poslednji žarek belil še malo; ali v razhlajenem zraku je še pojemljajoče dihal toplota, moje prsi pa so

rekel bi, bogu tožiti: zakaj da na ta izrodek, na take barbarske stvari kot smo baje mi Slovani sploh, zakaj na nas ubožce uže nij davno strele poslal, naj bi nas v večno brez-dno trešalo. Iz golih tal so izrastli ljudje take kulturne vrste kot so dunajski turkoljubi, blagodušni Magjari, in milosrčni vsem ravno-pravnost dajoči Turki!

Skoro je tukaj čas, v kojem se naše pri-prosto ljudstvo nekoliko zaveda. Ali le pre-malo je podučnikov. Kje ste Slovenci, ki ste se malo posvetu ogledali? Kje ste videli, da v magjarskih srenjah po italijansko, in itali-janskih rumunsko uradujejo? Ali nij neumno misliti, da bi vam Nemci kje na Solnograškem čisto po slovensko soseskine zadeve reševati pustili? In nasproti! More kaj bolj neum-nega biti, kakor da si mi, navzlic da imamo dovoljenje, iščemo, in iščemo da dobimo ka-cega za kotnega pisarja za nemško pisanje, kateri morda le na pol nemščino lomiti zna, in jedno sosesko, v katerej vsi starešine z županom vred ne morejo deset nemških besed dobro povedati, pa se uraduje, pri njih po tuje! Ali poznan tudi srenje, kjer so starešine, pisar, a tudi župan iskreni rodoljubi — zakaj pa se tukaj slovenščina ne vpelje? Poprimite se! Jaz menim, da vendar materinščina nij tolikanj težavna. Ako od vas dejanske ljube-zni do domačega ne smemo zahtevati, ki ste neodvisni, od koga pa je bodedo pričakovali?

Pokažite najpreje v trgih in večjih sre-njah, da naš jezik nij samo za hlapce, a drugi vam sledijo. Pokažite, da nas turkofili nijso zastonj žalili, pokažite da srbski junaki ne prelivajo samo zato krvi, da si judje nad Slo-vanom svoj žolč hladijo. Evo gg. župniki in gg. učitelji, vi poprimite na daljno delo v krepko roko. Slovenec se oživlja povsod, delo ne bode brez vspeha.

Kako mnogi pri nas pravijo „saj s slo-venščino nikamor ne prideš,“ in baš to se njemu mora raztolmačiti, Slovenec itak na tuje ne sili, najmanj pa na Nemško, a nasprotno vidimo kako Nemci našo domačijo plavijo. Vedno več jih je. Kako kmalu je priprost kmet, ako mu razložiš za kaj prav za prav gre in kaj je 19. §. osnovnih postav ustave, družih misli; kmalu bo rekel „slovensko, slovensko naj bi se pisalo, čemu bi se mi nemško sililo.“ Ali zakaj bi to razlagal kar vsak dobro vé.

Po srenjah po občinah začnimo, ako ne bode-mo ljudstvu dokazali, da je naš jezik za nas veljaven ne moremo si velicij zmag nadejati. In potem morda ne bodo taki voljeni, kot je nekdo v št. 139. „Sl. Nar.“ iz Konjic nekoga omenil.

Deveti občni zbor dramatičnega društva

v Ljubljani 10. julija t. l.

Kakor smo včeraj naznanili, vršil se je deveti občni zbor dramatičnega društva 10. t. m. v dvorani narodne čitalnice.

Predsednik g. Murnik pozdravi v sred-njem številu zbrane društvenike, omenja kratko delovanje odboro v minolem letu in izreka željo, da bode naše občinstvo tudi na-prej z isto simpatijo in požrtvovalnostjo pod-piralo dramatično društvo, kakor do sedaj. Potem poziva zbor, da izreče zahvalo gg. Ju-vančiču in Jeločniku, ki sta, kakor prejšnja leta, tudi letos zdatno podpirala društvo, da je bilo mogoče predstave dostojno izvršiti. Zbor pritrdi in isto tako zahvali se deželnemu zboru za subvencijo in odboru za kegljanje za izdatni znesek 130 gold., kate-rega je zadnji izročil društveni blagajnici. Tudi umrlih društvenikov se spominja, kakor: dr. Lavriča, dr. Pavliča, dr. Ložarja in Val. Ravnikarja, katerih zadnji je volil društvo 200 goldinarjev.

Tajnik g. Janko Kersnik dopolnjuje potem letošnjim knjigam priloženo odborovo poročilo: kako je odbor premagal z notranjim delovanjem mnoge zapreke, ki so se stavljale društvo po odhodu prejšnjega tajnika g. Nollja, da je dopolnil, respec. napravil gar-derobo, izdal letos štiri zvezke „Slov. Talijs“, posebno ozir jemaje na potrebe slovenskih čitalnic na deželi, in uredil dra-matično šolo, katere se dosedaj še vedno premalo učečih udeležuje. Število društve-nikov se nij mnogo spremenilo; izstopile so nadomestili novi. Odbor je imel v pretečenem letu 25 rednih in izvanrednih sej, dokaz da je po vsej moči skrbel izpolnjevati svoj nalog.

Poročilo odborovo se namreč glasi:

Gledé neugodnih okoliščin, v katerih je pričel sedanji odbor dramatičnega društva svoje delovanje, — stopiti sme denes s povoljno za-

vestjo pred slavni zbor, da je društvo v pre-teklej sesiji na vse strani po svojej moči vspešno delovalo.

Predstave, katere so se vsled poznega kom-pletiranja igralnih močij pričele stoprav 1. nov. vršile so se do srede meseca maja, in poleg ponavljanj občinstvu priljubljenih iger, skrbel je odbor kolikor moč za dobre novosti.

Predstave so bile sledeče:

1. nov.: „Mlinar in njegova hči.“ Žaloigra v 5. dejanjih. 9. nov.: „Ženska borba.“ Vesela igra v 3 dejanjih. 15. nov.: „Strehar.“ Vesela igra v 5 podobah. 21. nov.: „Na Os'ojah.“ Ljudski igrokaz v 5 dejanjih. 2. dec.: „Edda.“ Drama v 4. de-janjih. 8. dec.: „Tri vile.“ Vesela igra v 2. dejanjih. „Hišina.“ Burka v 1 dejanji. 18. dec.: „Ogenj nij igrača.“ Vesela igra v 3. de-janjih. 28. dec.: „Gospa, ki je bila v Parizu.“ Vesela igra v 3. dejanjih. „Dokler nij pravega.“ Spevoigra v 1. dejanji. 3. jan.: „Črevljarska učenca.“ Burka v 5. de-janjih. 10. jan.: „Zaroka v kleti.“ Opereta v 2. dejanjih. „Kdo se zadnji smeje?“ Ve-sela igra v 1. dejanji. 16. jan.: „Denes bomo tiči.“ Burka v 4. dejanjih. 23. jan.: „Lumpaci-Vagabund.“ Čarobna burka v 3. dej. 6. febr.: „Satan.“ Gluma v 3. dejanjih. „Hišina.“ Burka v 1. dejanji. 14. febr.: „Pes in mačka.“ Vesela igra v 1. dejanji. „Kje je meja?“ Izvirna gluma v 1. dejanji. „Do-kler nij pravega.“ Opereta v 1. dejanji. 22. febr.: „Cvrček.“ Slika iz kmetskega živ-ljenja v 5. dej. 27. febr.: „Pogumne Go-renjke.“ Zgodovinska igra v 3. dejanjih. 7. marca: „Ena se joče, druga se smeje.“ Igrokaz v 4. dejanjih. 14. marca: „Srečni oče.“ Vesela igra v 3. dejanjih. 19. marca: „Požigalčeva hči.“ Igra v 5. dejanjih. 26. marca: „Chonchon.“ Igrokaz v 5. dejanjih.

Posamezni igralci so napravili še sledeče predstave: 2. aprila: Na korist kapelnika g. Ant. Stöckelna: „Čarovnica.“ Izvirna opereta v 2. dejanjih. „Krojač Fips.“ Burka v 1 dejanji. 17. aprila: Na korist g. Josipa Kocelja: „Vrli Cerkenodolski žu-pnik.“ Ljudska igra v 4. dejanjih. 23. aprila: Na korist gospoda Franja Schmidta: „Zmota za 30.000 forintov.“ Vesela igra v 3. de-janjih. 30. aprila: Na korist gospé Dragojile

zmirom še hlepele po hladu. Veter nij dihal, tudi oblacka nij bilo nikder nobenega; nebo je povsodi na okrog bilo čisto in prozorno temno, in mirno so migljale neštevilne, jedve vidljive zvezde. Po vasi so ognji goreli; iz bližnje, živo razsvitljene krčme se je razle-galo razglašeno zmóčeno vpitje, mej kate-rim se mi je zdelo, da čujem Jašev glas. Zdaj pa zdaj se je grmeč smeh prignal od tamkaj. Stopim k oknu in pogledam skozi v krčmo. Videl sem kisel, če prav zmi-rom še živ obraz. Vsi so bili pijani — vsi od Jakoba do poslednjega. Razgaljenih prsij je Jaša sedel na klopi in s hripavim glasom pel neko pijansko pesen, vmes pa leno pre-biral strune na gitari. Mokri lasje so raz-mršeni sršeli mu nad strašno obledelim obrazom. Sredi krčme je Obalduj do čela na škrpceh in brezi plašča poskakoval pred možičkom v sivej haljini, kmetič pa je sam za sé tobopal in sukal se na oslabeledih nogah, budalasto smijal se v svojo ježasto brado in časi kolebnil z roko, kakor bi bil hotel reči: „bodi-si, kakor samo hoče!“ Nič

nij bilo smešnejšega od njegovega obraza; da-si je svoje obočje natezal navzgor, vendar trudne utripalnice nijso hotele pridvignene ostati ter so počivale mu na jedva vidljivih, očeh. Pijan je bil do dobrega, tako, — ke-dor je prišel in videl ga, da je gotovo na ti-homa menil: „dobro brate, denes ga pa imaš!“ Morgač, rudeč, kakor rak in širokih nosnic, režal se je hudomušno iz kota; le Nikolaj Ivanič, kar se spodoblja pravemu krčmarju, varoval je svojo hladokrvnost. Mnogo novih gostov se je bilo zbralo v krčmi, Divjega ba-rina pa nijsem videl v nej.

Jaz sem se obrnil — in urno sem jel korakati navzdol po holmu, kder leži Kolo-tovka. Temu holmu ob podnožji se razpro-stira široka ravan; zagrnjena v sive valove večerne meglo se je zdela še nedozirnejša in kakor bi se bila stikala s potemnelim ne-bom. Široko sem korakal po poti ob zajedi, kar se nenadoma od nekodi na ravni raz-legne zvučen glas necega dečka. — „Antropka! Antropka-a-a! . . .“ — klical je trdo-

korno in solzno-obupljivo, — in dolgo, dolgo časa vlekel poslednji zlog.

A omolknil je na nekoliko časa, potle pa zopet začel kričati. Dečkov glas je zvučno krilil po mirnem, lahko dremločem zraci. Naj-menje tridesetkrat je zakričal: „Antropka!“ — kar je poljani z nasprotnega konca, ka-kor z onega sveta, priplaval legak odgovor: „Ka-a-a-aj?“

„Idi sem, vrag vendar, lesni-i-i . . . (gozdni mož)!“

„A zaka-a-a-aj?“ — povpraša glas po dolgem času.

„A zato, ker te oča hoté tolči-i-i“, — tako odgovori prvi glas.

Drugi glas nij več odgovoril, deček pa je zopet jel klicati Antropko. Njegov klic je rejše in rejše in slabejše prihajal mi na uho, ko se je bilo do cela stemnilo in ko sem korakal kraj lesa, ki je robil mojo vas — blizu štiri vrste daleč od Kolotovke.

„Antropka-a-a!“ — slišalo se je še v zraku, polnem nočnih duhov.

Poslovenil M. G. P—n.

Odijeve: „Pariški potepuh.“ Vesela igra v 4. dejanjih. 3. maja: Na korist gđne. Pavline Namrétove; „Dva gospoda pa jeden sluga.“ Vaudeville burleska v 1. dejanji. „Čarobne gosli.“ Opereta v 1. dejanji. 7. maja: Na korist gosp. Peregrina Kajzela: „Doktor Faustova kapica.“ Burka v 3. dejanjih. 14. maja: Na korist gđ. Cecilije Podkrajšekove: „Cvrček.“ Igrokaz v 5. dejanjih.

Skupaj torej osem in dvajset predstav.

„Slovenske Talije“ so izšli 4 zvezki, obsegajoči skupaj 27 tiskanih pol, in se razpošiljajo uže gg. družabnikom.

Društvena knjižnica se je letos pomnožila za več dobrih del, po večini prestav, tako, da je društvo za repertoar prihodnjega leta deloma uže prreskrbljeno.

Garderobo si je društvo v teku sesije omislilo svojo; dopolnjevala se je ista po raznih darilih, za katera naj bode tu ponovljena iskrena zahvala. Tako je bilo mogoče tudi pri večjih igrah ogniti se onim nemalim stroškom, katere je sicer izposojevanje obleke vpogojilo.

Družabnikov je po tiskanem imeniku 332, 3 so pa častni. Ustanovnikov je 27. Igralnih močij je bilo angažiranih 7 in kapelnik. Drugi so prejeli nagrade. Nekoliko jih je sodelovalo brezplačno in onim se izreka posebna zahvala.

Umrli so: ustanovnik društva, dr. Val. Pavlič, in družabniki: dr. Karel Lavrič, dr. Gregor Ložar in Valentin Ravnikar.

Vsem naj bode ohranjen hvaležen spomin; omenjen pak naj bode posebno zadnji, ki je v svojej oporoki volil dramatičnemu društvu legat 200 gld., in s tem dejansko dokazal, s kako gorko simpatijo je kot večletni, tihi društvenik sledil delovanju slovenske Talije.

Ravno tako izpolnjuje odbor hvaležno in prijetno dolžnost, ako izreka zahvalo onemu čestitemu komiteju, ki je po kegljanji nabral letos lepo svoto 130 gold. in podaril jo blagajnici dram. društva.

V prvej vrsti pak se zahvaljuje odbor slavnemu deželnemu zboru vojvodine kranjske za subvencijo; brez katere bi mu gotovo ne bilo mogoče zadostiti terjatvam, ki se stavljajo do društva.

Dramatična šola se je tudi letos osnovala, in trije učitelji, boljše igralne moči, so se umestili za to sè stalno plačo. Boriti se je treba oziroma šole z mnogimi ovirami, a nadejati se sme društvo, da bode rodila ravno ta stroka najboljši sad, ako najde notranjo pridnost in vnanjo podporo.

Društveni odbor je imel v preteklem letu svoje delavnosti 25 sej.

Kakor rase pri našem občinstvu zanimanje za slovensko dramatik, tako naj bi se množilo tudi dejansko podpiranje tega našega veličnega kulturnega zavoda, katerega je še vedno premalo. Treba je le, da se osigura, zagotovi obstanek društvu, da ne bodo jednake skrbi ovirale in nemogoče storile delovanje za notranji razvoj in prosper.

Blagajnik g. Žagar bere potem račun za minolo leto, in praračun za 1876/77., kateri zadnji kaže deficit za 400 gold., katerega bo treba po izvanrednem potu pokriti.

Zbor vzame to na znanje, in izreče g. blagajniku zahvalo in priznanje svoje za nje-

gov požrtvovalni trud. Za revizorja računov volita se gg. dr. Vošnjak in Kreč.

Po končanej volitvi novega odbora izreče občni zbor po predlogu g. dr. Vošnjaka bivšemu odboru in posebno predsedniku g. Murniku svoje pohvalno priznanje za neutrudljivo njegovo delavnost. Potem se sklepe zborovanje. Izid volitve smo uže naznanili.

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima denes ob 5. po polu dne javno sejo.

— (Promoviranje.) Iz Gradca se nam piše 10. jul.: Gg. Gašpar Gorišek in Josip Kenda sta promovirana za doktorje medicine. Oba sta Slovenca in vrla narodnjaka.

— (Mariborska čitalnica) bode imela v soboto 15. t. m. zvečer ob 8. uri na vrtu (pri slabem vremenu v salonu) gosp. Wiesthalerja pri dunajskem mestu („Stadt Wien“) veseli večer, kamor vabi tudi vse slovenske dijake, koji ravno odhajajo na počitnice in vse čestite člane, naj v obilnem številu udeležé se. Samo udje in njih rodbina, povabljeni in vpeljeni Slovenci smejo vstopiti.

— (Trgovinska šola) se odpre v Mariboru avgusta meseca.

— (Utopil) se je polčetr leti stari sin Andreja Bevca iz Brezovega pri sv. Križi v litjskem okraji v štirno padši.

— (Pobil se je) pred včeranjem po polu dne na cesti iz Št. Vida pri Ljubljani priletel mož, ko je padel iz praznega voza. Poškodoval se je na obrazu tako, da so ga morali pripeljati v bolnico. Natančnega poročila manjka, ker poškodovani nij bil prav pri zavesti.

— (Svojej ženi žile prerezal) je neki Alojzij Kušar iz Jarš pri Tolmačevem, fare Šentpeterske. Omenjeni človek je — kakor poroča „Sl.“ — hud pijanec in zapravljivec in se je s pobožno in marljivo ženo večkrat prepiral, ker mu je priporočala treznost in varčnost. Včeraj se je napotila k gospodski v Ljubljano, da bi zapravljivega moža preklicali, preden zapravi vse premoženje, in pridne pa dobre otroke požene po svetu. Pa mož je hitel za njo, ter jo je došel na polji in jej z nožem prerezal žile na rokah in nogah in dlan mej prsti, da je reva po izreku zdravnikov v smrtni nevarnosti. Pijanec do brega ne stori.

Umrli v Ljubljani

od 7. do 11. julija:

Josipa Kos, 4 mes., dete muzikanta, vsled konvulsion. — Jera Pevec, 74 l., v bolnici, za splošno vodenice. — Ivana Morenko, 3 l., dete posestnika, za božjastjo. — Alojzij Guar, v prisilnej delavnici, vsled dysenterie. — Maks Pirnat, 6 ted., dete pekarja, za božjastjo. — Marija Dobrota, 50 l., v bolnici, za jetiko. — Josip Kocmur, 5½ l., dete delavca, vsled spodnje telesnih napak. — Ludvik Gubin, 4 l., dete kondukterja, za škardlato.

Denes četrtek 13. julija 1876

in vsak sledeči dan:

Velika predstava

z novo izbranim programom.

(216—2)

K sklepu:

„ASCHENBRÖDEL“
à la Renz.

Velika fantastična čarovna pantomima po jednako imenovanj čarovni pravljici od Prerault-a, izdelana za cirkus, ter izvidena od 10 otrok 10—12 let starih. Posebnega opazovanja vreden je odhod k svečanosti „Aschenbrödel-a“ z elegantnim gala-vozom, v katerem so upreženi 4 korsikanski Ponny. Predmika jabačnega mesta v elegantno dvorano, kjer se snidejo čilčni gostje vseh delov sveta.

Kasa se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 8. uri.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Dunajska borza 12. julija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	66 gld.	10 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	69	40
1860 drž. posojilo	111	70
Akcije narodne banke	874	—
Kreditne akcije	149	40
London	127	75
Napol.	10	13
C. k. cekini	5	96
Srebro	100	90

Slovenske

lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. **Erazem Tatenbah.** Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. **Meta Holdenis.** Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. **Kantorčica.** Roman s pogorskega zakotja, češki spisala Karlina Světa; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. **Prvi poljub.** Novela, spisal J. Skalec. — **Na črni zemlji.** Novela, spisal J. Skalec, velja 25 kr.
5. **Kazen.** Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — **Cerkev in država v Ameriki.** Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografska, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstivo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čagava bode? Novelica, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.
 - IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi, sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
- Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodne tiskarne“ in jih dobi po poštnem povzetju. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštnem povzetju naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Kršnič. Cena 60 kr.

Samoklistirni aparat

(Clyso-pumpe, Irrigatérje),

Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične brizgalnice, mlečne pumpe, sesalne steklenice, vezi za počene

po fabriškej ceni.

Jedino le pri (53—15)

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.